

NOTAT

5. januar 2011

10/06357-2

/nhe-dep

Talepapir til åbent samråd i ERU alm. del den 14. januar 2011
– samrådsspørgsmål I-L af 10. november 2010 om
Vindenergibranchen

Spørgsmålene er stillet af Steen Gade (SF) og Ole Hækkerup (S)

Samrådsspørgsmål I:

Hvilke initiativer planlægger regeringen for at hindre, at Danmark mister sin position på vindenergiområdet?

Samrådsspørgsmål J:

Vil regeringen tage initiativ til at etablere et reelt partnerskab mellem staten, industrier, regioner og forskning, som kan videreudvikle den eksisterende Megavind-plattform, så den i de kommende år kan virke som en dynamo for strategiarbejdet og for en teknologisk fornyelse på vindenergiområdet?

Samrådsspørgsmål K:

Hvilke nye initiativer vil regeringen tage, for at Danmark kan blive det førende forsknings- og demonstrationsland?

Samrådsspørgsmål L:

Hvilke initiativer vil regeringen tage for at sikre, at Danmark kan tiltrække udenlandske vindmøllevirksomheders forsknings- udviklings- og produktionsvirksomheder?

Talepunkter til økonomi- og erhvervsministeren:

- Tak for invitationen til dette samråd om den danske vindenergibranche og hvilke initiativer regeringen gennemfører for at styrke vores position på vindområdet.
- Spørgsmålene I til L er stillet til klima- og energiministeren og jeg i fællesskab. Vi har valgt at svare på de fire spørgsmål i sammenhæng, da de alle handler om indsatsen for at styrke udviklingen af vindenergiområdet. Jeg

vil lægge ud. Herefter vil klima- og energiministeren uddybe regeringens indsats yderligere.

- Lad mig starte med at konstatere, at Danmark er på vej ud af den økonomiske krise. Først og fremmest er eksporten kommet i gang igen.
- I andet kvartal 2010 eksporterede vi varer og tjenester for 31 mia. kr. mere, end da eksporten nåede bunden i 2. kvartal 2009.
- Udfordringen for danske virksomheder er imidlertid også at generobre de markedsandele, de havde, før krisen satte ind.
- Udviklingen i eksporten af vindteknologi var negativ i første halvår af 2010, men det er for tidligt at sige noget om, hvordan 2010 som helhed så ud, da der er meget store kvartalsvise udsving i eksporten. Ser vi på eksporten i 2. og 3. kvartal i 2010 lå den på et højere niveau end i samme periode i både 2007 og 2009. Og så skal vi huske, at eksporten i 2007 var på et lavere niveau.
- Hvad angår beskæftigelsen, var det Vindmølleindustriens forventning, at beskæftigelsen i branchen ved udgangen af 2010 ville være på niveau med 2009.
- Men vi må erkende, at det går langsommere på vindområdet, end da vi nåede toppen i 2008, hvor vi blev ramt af krisen.

- Vindenergiindustrien fastholder imidlertid, at den seneste tids udflytning af arbejdspladser ikke er et udtryk for, at industrien er i krise, men at der er et markant behov for omstilling. Markederne og industrien ændrer sig hele tiden, og den virkelighed skal industrien løbende forholde sig til.
- Siemens Wind Power annoncerede da også i slutningen af december, at de med en ordrebeholdning på over 70 mia. kr. vil ansætte yderligere 400 medarbejdere i Danmark i 2011 og mere end 1.000 på verdensplan. Og at det er af betydning for dem, at produktion og udvikling er lokaliseret sammen.
- Den globale konkurrence er blevet hårdere. Nye producenter fra lande med væsentligt lavere produktionsomkostninger har meldt sig ind i den globale konkurrence om vindmøllemarkedet de senere år.
- Danmarks markedsandele er i dag udsat for en skærpet, global konkurrence. Flere købere lægger vægt på lokal tilstedeværelse, når de skal købe nye vindmøller, og lande som Kina og Indien styrker deres position som producenter.
- Regeringen lægger stor vægt på, at den globale handel sker på fair og lige vilkår. Det vil vi arbejde for. Senest har vi set, at USA har indgivet en klage til verdenshandelsorganisationen WTO over, at Kina giver statsstøtte

til kinesiske vindenergivirksomheder, og stiller krav om lokal produktion. Kina blev i 2009 medlem af WTO.

- Derfor vil jeg godt understrege, at vi fra dansk side ikke støtter et globalt kapløb om offentlige tilskud. Det er en kamp, vi med sikkerhed kommer til at tabe, og som der ikke kommer noget godt ud af.
- Når det er sagt, så har regeringen et meget stort fokus på at skabe de bedst mulige rammebetingelser for danske virksomheder, så de får styrket deres konkurrenceevne, og så de kan deltage i den globale konkurrence om blandt andet vindmøllemarkedet.
- Og hvad har regeringen så gjort for at begrænse konsekvenserne af krisen for erhvervslivet og for at skabe vækst, produktivitet og job i hele erhvervslivet.
- Lad mig starte med den brede erhvervspolitiske indsats, hvilket selvfølgelig også kommer vindenergibranchen til gode.
- Kernen i regeringens vækstpolitik er at sikre erhvervslivet konkurrencedygtige rammevilkår. Uden en højt kvalificeret arbejdsstyrke – og vel og mærket nok af den – og et konkurrencedygtigt omkostnings- og skatteniveau, kan vi ikke tiltrække og fastholde højproduktive job. Den række af udspil, regeringen har gennemført og senest foreslået, er derfor en afgørende del af vækstpolitikken.

- Men det er ikke nok. Derfor har vi med globaliseringsstrategien investeret ca. 40 mia. kr. fra 2007 til 2012, der markant styrker forskning, uddannelse og innovation, herunder virksomhedernes muligheder for at få testet og afprøvet nye teknologiske løsninger.
- Regeringen har satset massivt på videnopbygning og har blandt andet øget de offentlige investeringer i forskning og innovation med 30 pct. siden 2006, så de i 2010 udgjorde 18 mia. kr.
- Vi har styrket den strategiske forskningsindsats. Det afspejler sig blandt andet i den seneste brede aftale om fordeling af globaliseringsmidlerne fra 2010. Vi fokuserer indsatsen på områder, hvor dansk erhvervsliv står stærkt, og hvor der tegner sig et globalt vækstpotentiale blandt andet energi, miljø, sundhed og velfærd.
- Vi har også taget en række initiativer, der skal styrke iværksættere og mindre virksomheders adgang til kapital. Senest har vi med finanslovsaftalen skabt rammerne for, at vi sammen med pensionssektoren kan styrke markedet for risikovillig kapital med op til 10 mia. kr.
- Samtidig understøtter den store indsats, vi gør, gennem Eksport Kredit Fonden blandt andet også vindmøllebranchen med lange kreditter og lån til eksport gennem ordningerne eksportkautions, eksportlån, eksportkreditgaranti mv.

- Herudover gør Eksport Kredit Fonden en særlig indsats for eksport af klima-, energi- og miljøteknologi. Den særlige indsats består i, at Eksport Kredit Fonden er parat til at være mere risikovillig i forbindelse med klimaforretninger end i normale forretninger. Det er for at imødekomme nogle af de særlige udfordringer, der eksisterer for grønne teknologier.
- For mange virksomheder er Eksport Kredit Fonden et vigtigt redskab i eksportindsatsen, og blandt andet har danske vindmølleproducenter ved flere lejligheder rost den store indsats, Eksport Kredit Fonden gør.
- Vindenergibranchen har også gavn af denne generelle indsats.
- Mere konkret understøtter vi imidlertid også vindenergiindustrien herhjemme på flere måder.
- En stor del af støtten til vedvarende energi, herunder vindenergi dækkes, af elforbrugerne via PSO-afgiften. Denne erhvervsstøtte til produktionen af vindmøllestrøm udgjorde i 2009 1,2 mia. kr.
- Det er blandt andet med til at sikre, at der er økonomi i at foretage investeringer i vindteknologi. Derudover udbygdes større vindmølleparker, som det senest var tilfældet med projektet ved Anholdt.
- Anholdt-projektet er sikret en afregningspris på ca. 105 øre for de første 20 TWh, der produceres. Den samlede

PSO-finansierede støtte til Anholdt-projektet forventes dermed at være omkring 5 mia. kr. Dog afhænger PSO-udgiftens størrelse af udviklingen i energipriserne.

- Senest har regeringen indgået en ny transportaftale med alle Folketingets partier undtagen Enhedslisten. Som led i aftalen er der vedtaget en Havnepakke 2. Den skal blandt andet styrke havnenes rolle i transportsystemet, så for eksempel vindmølleproducenter, som Vestas og Siemens Windpower, får lettere ved at afskibe deres vindmøller.
- Herudover har regeringen taget en række initiativer for at understøtte forskning, udvikling, demonstration og markedsmodning af det grønne erhvervsliv. Her vil jeg gerne vise jer en oversigt over innovationskæden for klimateknologier. [En slide/handout, der viser Innovationskæden for klimateknologier, omdeles til udvalgets medlemmer]
- Formålet med Innovationskæden er at styrke og sikre sammenhængen i indsatsen fra idé til markedet.
- Der er to modsatrettede kræfter, der påvirker teknologiudviklingen og kommercialiseringen af klimateknologier. Hvad angår markedstrækket, er det den primære udfordring at sikre, at nye teknologier, produkter og løsninger når ud på markedet, og dermed er med til at skabe vækst og arbejdspladser.
- I oktober 2009 lancerede regeringen en Erhvervs-klima-strategi, der netop skal understøtte kommercialiseringen

af nye klimaløsninger. Som opfølgning herpå har vi blandt andet oprettet Fornyelsesfonden, der med 760 mio. kr. skal understøtte innovation og markedsmodning af blandt andet nye grønne løsninger.

- Konkret kan jeg fortælle, at Fornyelsesfonden allerede i 2010 gav tilsagn om støtte på ca. 110 mio. kr. til nye grønne løsninger.
- Et af de omstillingsprojekter, som Fornyelsesfonden har givet tilsagn til, er Lindoe Offshore Renewables Center – LORC. LORC har fået et tilsagn fra Fornyelsesfonden på 25 mio. kr. til et projekt rettet mod design og forprojektering af et testcenter for offshore vindmøller.
- Der er ingen tvivl om, at LORC er ét skridt i den rigtige retning, både fordi det bidrager til at omstille Lindø til fremtiden, og dels fordi det sikrer offshoreindustrien gode rammer for udvikling.
- Erhvervsklimastrategien skal overordnet set bidrage til, at regeringen realiserer sit mål om, at Danmark fortsat skal være blandt de lande i OECD, der står stærkest inden for klimaløsninger.
- Samtidig er vi ved at etablere et stort testområde i Østerild, som nyder stor opbakning i vindbranchen. Vi er i gang med at etablere de såkaldte Green Labs DK og har styrket det Energiteknologiske Udviklings- og Demon-

strations Program – det vender klima- og energiministeren tilbage til om lidt.

- I forhold til at styrke forskningen og udviklingen i vindmøllebranchen er det naturligvis også positivt, at fx Risø-DTU er begyndt at tiltrække forsknings- og udviklingsafdelinger fra hele verden til Danmark.
- Det er mit håb, at det kan bidrage til at styrke Danmark som et grønt teknologi laboratorium – et attraktivt sted, hvor klimaløsninger afprøves og modnes. Et sted, hvor forskning og udvikling går hånd i hånd med produktion.
- Endelig har vi i Økonomi- og Erhvervsministeriet under Fonden til Markedsføring af Danmark og i samarbejde med DI Organisation for Erhvervslivet, Dansk Energi, Landbrug og Fødevarer og Vindmølleindustrien etableret Klimakonsortiet.
- Klimakonsortiet blev etableret som et offentligt-privat partnerskab i 2008. Partnerskabets rolle er at styrke den internationale opmærksomhed på kompetencer og løsninger i danske virksomheder, industrier og universiteter i den grønne vækstsektor.
- Det gør Klimakonsortiet blandt andet gennem initiativer som konferencen Global Green Growth, Energy Tours, Global Platform og Energy Map. Energy Map er en samlet portal, hvor danske klimaløsninger, et sted og på

mange sprog, bliver præsenteret over for mulige investorer i udlandet.

- Med den nye aftale om Markedsføring af Danmark har vi netop tilført Klimakonsortiet yderligere midler i 2011 og 2012. Det er et konkret eksempel på et offentligt-privat partnerskab på det grønne område, som der er blevet spurgt til, og som også kommer vindbranchen til gode.
- Vi er løbende i dialog med Vindmøllebranchen om rammevilkårene for virksomhederne og har senest diskuteret mulighederne for at styrke den samlede fortælling om rammevilkårene i Danmark for at kunne tiltrække flere investeringer.
- Samlet set gør regeringen meget for at styrke de generelle og de specifikke rammebetingelser for at drive virksomhed i Danmark og for at styrke markedet for grønne løsninger. Det vil bidrage til, at Danmark forbliver et attraktivt land at lokalisere både forsknings-, udviklings- og produktionsfaciliteter i for udenlandske vindmøllevirksomheder.
- Nu står vi så imidlertid i en situation, hvor vi i regeringen arbejder på en konkret strategi for hvordan Danmark bliver uafhængig af fossile brændsler i 2050. Der skal også vedtages en ny energiaftale i 2011. Det kommer i vid udstrækning til at sætte rammerne for den fremtidige

udbygning af vindenergien i Danmark og kan dermed være med til at understøtte vindmølleindustrien.

- Den kommende strategi for fossil uafhængighed vil skabe større klarhed omkring de langsigtede rammer for udviklingen af vedvarende energiteknologier og herunder vindenergien.
- Nu vil jeg give ordet til klima- og energiministeren, der vil redegøre for vores store indsats inden for forskning, udvikling og demonstration af klimateknologier.